

(सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) तथा सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको)

२०८२ साल वैशाख १ गते देखि २०८२ साल असार मसान्तसम्म सम्पादित
प्रमुख क्रियाकलापहरु
(स्वतः प्रकाशन)

नेपाल सरकार
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरवार, काठमाडौं
फोन: ०१-४२००३०६ इमेल: goodgov.section@mofaga.gov.np
२०८२ श्रावण ११

२०८२ साल वैशाख १ गते देखि २०८२ साल असार मसान्तसम्म सम्पादित प्रमुख क्रियाकलापहरु (स्वतः प्रकाशन)

प्रकाशक: नेपाल सरकार
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
क्षमता विकास महाशाखा
सुशासन प्रबर्द्धन शाखा
फोन नं.: ०१-४२००३०६
वेबसाइट: www.mofaga.gov.np
इमेल: goodgov.section@mofaga.gov.np
प्रकाशन: २०८२ श्रावण ११

बिषयसूची

क्र.सं.	विवरण	पेज नं.
१.	मन्त्रालयको स्वरूप र प्रकृति	१
२.	मन्त्रालयका कार्यहरू	२
३.	मन्त्रालयको संगठन संरचना, कर्मचारी संख्या एवं कार्य विवरण	३
४.	मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने सेवा	१७
५.	मन्त्रालयका महाशाखा, शाखा र जिम्मेवार अधिकारी	१७
६.	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि	१९
७.	निवेदन उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी	१९
८.	निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी	१९
९.	सम्पादन गरेका मुख्य मुख्य कामको विवरण	१९
१०.	सूचना अधिकारी, प्रवक्ता र प्रमुखको नाम पद	३०
११.	आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण	३०
१२.	मन्त्रालयका सूचनाहरू अन्यत्र प्रकाशन भएको विवरण	३१
१३.	मन्त्रालय/निकायमा परेको सूचना माग सम्बन्धी निवेदन	३१
१४.	मन्त्रालयले गरेको सूचना सम्बन्धी थप कामहरू	३२
१५.	मन्त्रालयले गरेका कार्यक्रम र सो को प्रतिवेदन	३२
१६.	मन्त्रालयले बर्गीकरण तथा संरक्षण गरेका सूचनाको विवरण	३२
१७.	ऐन नियम तथा निर्देशिकाको सूची	३२

१. मन्त्रालयको स्वरूप र प्रकृति

नेपाल सरकार (कार्यविभाजन) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ को अनुसूची- १ बमोजिम सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको स्थापना भएको हो। नेपालको संविधान, २०७२ जारी भएपछि सङ्घीयताको कार्यान्वयन शुरू भएको तथा संघीयताको कार्यान्वयन सँगै सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको भूमिका बढेको छ। मुख्यतया संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा कर्मचारीको व्यवस्थापन, विकास, निर्माण, सुशासन, सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउने जस्ता विषयमा यस मन्त्रालयको भूमिका केन्द्रित रहेको छ।

नेपालको संविधान, २०७२ को धारा २९५ को उपधारा ३ बमोजिम गठन भएका गाउँपालिका, नगरपालिका मिति २०७३।११।२७ देखि लागू हुने गरी ६ वटा महानगरपालिका, ११ वटा उपमहानगरपालिका २७६ वटा नगरपालिका, ४६० वटा गाउँपालिका गरी ७५३ वटा गाउँपालिका र नगरपालिका कायम भएको छ। जनताको अधिकार जनताकै घरदैलोमा पुगेको छ। यस मन्त्रालय अन्तर्गत निजामती अस्पताल, नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान, राष्ट्रिय किताबखाना, स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान गरी ४ वटा विभागिय कार्यालयका अतिरिक्त ७७ वटा जिल्ला समन्वय समिति क्रियाशील रहेका छन्।

मन्त्रालयको कार्यसञ्चालनका लागि नेपालको संविधान, २०७२ अनुरूप राज्यको निर्देशक सिद्धान्त, नीति तथा दायित्व समेतलाई आत्मसात गरी कार्य गर्दै आएको छ।

स्थानीय तहको विवरण	
जिसस	७७
गाउँपालिका	४६०
नगरपालिका	२७६
उपमहानगरपालिका	११
महानगरपालिका	६
म.न.पा. वडा	१७४
उ.म.न.पा वडा	२३४
न.पा वडा	३११९
गा.पा. वडा	३२१६
जम्मा वडा संख्या	६७४३

स्थानीय तहको शासन सञ्चालन सम्बन्धमा स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ तथा समय-समयमा जारी भएका स्थानीय तह सम्बन्धी विभिन्न क्षेत्रगत कार्यविधि तथा निर्देशिकाले मार्ग निर्देशन गर्दै आएको छ।

नवगठित स्थानीय तहहरूबाट हुने सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता, गुणस्तरीयता तथा एकरूपता होस् भन्ने हेतु सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट विभिन्न नमूना कानूनहरू जारी गरिएको छ ।

१. मन्त्रालयका कार्यहरू:

नेपालको संविधानको धारा ८२ को उपधारा (१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकार, मन्त्रपरिषदले नेपाल सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४ तर्जुमा गरी सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको कार्यहरू देहाय बमोजिम तोकेको छ:

१. संघ र स्थानीय तथा प्रदेश र स्थानीय तहबीचको सम्पर्क र समन्वय;
२. स्थानीय तहको सङ्ख्या, सिमाना, वडा र केन्द्र निर्धारणसम्बन्धी नीति, मापदण्ड, कार्यान्वयन र सहजीकरण;
३. विशेष, संरक्षित र स्वायत्त क्षेत्रको सीमाङ्कन र संरचनासम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड;
४. राष्ट्रिय दलित आयोग, राष्ट्रिय समावेशी आयोग, आदिवासी जनजाति आयोग, मधेशी आयोग, थारु आयोग र मुस्लिम आयोग;
५. स्थानीय पूर्वाधार विकाससम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, प्रविधि विकास र अनुसन्धान;
६. स्थानीय तहका पदाधिकारी र कर्मचारीको वैदेशिक भ्रमणसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड;
७. सङ्घीय निजामती तथा अन्य सङ्घीय सरकारी सेवाका निवृत्तिभरणलगायत अवकाशजन्य सुविधासम्बन्धी नीति, मापदण्ड र व्यवस्थापन;
८. सङ्घीय कर्मचारी निकायसम्बन्धी कार्य;
९. सार्वजनिक सेवा प्रवाहसम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड;
१०. संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणसम्बन्धी नीति, कार्यान्वयन र समन्वय;
११. प्रशासनिक सुधारसम्बन्धी नीति, योजना, समायोजन र समन्वय;
१२. सङ्घीय निजामती सेवा र अन्य सरकारी सेवा सञ्चालनसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा सेवा, समूह र उपसमूहको व्यवस्थापन;
१३. सङ्घीय निजामती सेवा र अन्य सङ्घीय सरकारी सेवाहरूको व्यवस्थापन संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा समायोजन र अन्तरप्रदेश कर्मचारी समन्वय एवं व्यवस्थापन;
१४. कर्मचारी कल्याणसम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड;
१५. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा रहने पदहरूको दरबन्दी सिर्जनासम्बन्धी नीति र मापदण्ड;
१६. बढुवा समितिको सचिवालय;
१७. सङ्घीय निजामती तथा अन्य सङ्घीय सरकारी सेवाका पदाधिकारीको सेवा, सर्त, सुविधा;

१८. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको न्यूनतम शैक्षिक योग्यतासम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड;
१९. स्थानीय तहको सार्वजनिक पदाधिकारीको सुविधासम्बन्धी नीति र मापदण्ड;
२०. सङ्घीय निजामती तथा अन्य सङ्घीय सरकारी सेवाको तालिमसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, अध्ययन, अनुसन्धान र विकास;
२१. सार्वजनिक पदाधिकारीहरूको क्षमता विकाससम्बन्धी नीति र मापदण्ड;
२२. प्रशासकीय अभिलेख र तथ्याङ्क;
२३. निजामती अस्पताल र नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान;
२४. मन्त्रालयसम्बन्धी राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थासँग सन्धि, सम्झौता, अभिसन्धि, सम्पर्क र समन्वय;
२५. मन्त्रालयसम्बन्धी सार्वजनिक संस्थान, प्राधिकरण, समिति, प्रतिष्ठान, कम्पनी आदिको सञ्चालन र नियमन, राष्ट्रसेवक कर्मचारी सम्बद्ध संघसंस्था;
२६. रङ्गमार्ग, केबलकार सम्बन्धी नीति कानून र मापदण्ड
२७. नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्यांक सेवा र नेपाल विविध सेवाको सञ्चालन
२८. नेपाल इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल इन्जिनियरिङ समूहको जनरल उपसमूहको सञ्चालन

३. मन्त्रालयको संगठन संरचना, कर्मचारी संख्या एवम् कार्य विवरण

(क) संगठन संरचना

(ख) कर्मचारी संख्या

क्र.स.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	उपसमूह	कूल दरबन्दी
१	सचिव	विशिष्ट				१
२	सहसचिव	रा.प.प्रथम	प्रशासन			६
३	उपसचिव	रा.प.द्वितीय	प्रशासन	सा.प्रशासन		१८
४	उपसचिव	रा.प.द्वितीय	प्रशासन	लेखा		१
५	उपसचिव	रा.प.द्वितीय	न्याय	कानून		१
६	निर्देशक (कम्प्युटर)	रा.प.द्वितीय	विविध			१
७	प्रमुख पुस्तकालय अधिकृत	रा.प.द्वितीय	शिक्षा	पुस्तकालय		१
८	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	सा.प्रशासन		३९
९	लेखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	लेखा		२
१०	कानून अधिकृत	रा.प.तृतीय	न्याय	कानून		१
११	कम्प्युटर ईन्जिनियर	रा.प.तृतीय	विविध			१
१२	कम्प्युटर अधिकृत	रा.प.तृतीय	विविध			१
१३	नायव सुच्वा	रा.प.अनं.प्र.	प्रशासन	सा.प्रशासन		२७
१४	लेखापाल	रा.प.अनं.प्र.	प्रशासन	लेखा		२
१५	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्र.	विविध			८
१६	पुस्तकालय सहायक	रा.प.अनं.प्र.	शिक्षा	पुस्तकालय		१
१७	टाइपिष्ट ना.सु.	रा.प.अनं.प्र.	प्रशासन	सा.प्रशासन		२
१८	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहीन	इन्जि	मे.ई.	ज.मे.	१२
१९	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहीन	प्रशासन	सा.प्र.		२३
जम्मा						१४८

(ग) कार्य विवरण

(क) आन्तरिक व्यवस्थापन महाशाखा

- मन्त्रालय र अन्तरगतका निकायहरूको जनशक्ति व्यवस्थापन, आर्थिक प्रशासन र आन्तरिक व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने,
- यस मन्त्रालय र अन्तरगत रहेका राजपत्रङ्कित तृतीय श्रेणीसम्मका कर्मचारीहरूको कार्य जिम्मेवारी तोक्ने तथा कार्य विवरण लागू गर्ने, गराउने,
- मन्त्रालयको जिन्सी व्यवस्थापन र मर्मत सम्भार सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने,

- भौतिक सम्पत्तिको सुरक्षा, मर्मत सम्भार आदि गर्ने, गराउने,
- लिलाम विक्री सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूको बेरुजु फछ्यौट गर्ने, गराउने,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायबाट सम्पादित कार्यका विषयमा प्राप्त उजुरी, गुनासा आदिको जाँचबुझ तथा छानविन सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूमा रहेका कर्मचारीहरूको जनशक्ति विकास र तालिम सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने, गराउने,
- मन्त्रालय वा अन्तर्गतका कर्मचारीहरूको गुनासो सम्बोधन सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने,
- मन्त्रालयको पुस्तकालय व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने,
- मन्त्रालयसंग तथा अन्तर्गतका कर्मचारीहरूको अध्ययन, असाधारण लगायतका बिदा स्वीकृत सम्बन्धी कार्य
- मन्त्रालयको सांगठनिक एवं प्रशासनिक प्रक्रियाको व्यवस्थापन सम्बन्धमा आवश्यक Standard Operating Procedure (SOP) बनाउने,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका कर्मचारीहरूको का.स.मू. व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा २४(क) र निजामती सेवा नियमावली, २०५० को नियम ७८ (क), (ख) र (घ) बमोजिम तोकिएको अवधि भित्र कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन गर्ने, गराउने तथा महाशाखा अन्तर्गत पर्ने रा.प.द्वितीय श्रेणी सम्मका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको कार्य गर्ने,
- मन्त्रालय अन्तर्गतका रा.प.अनं. कर्मचारीहरूको का.स.मू.को लागि पुनरावलोकन समितिको अध्यक्ष भई काम गर्ने,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका आयोजनाहरूमा अस्थायी कर्मचारी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- सूचना, अभिलेख तथा विद्युत्तीय शासन सम्बन्धी नीति, कानून, योजना, कार्यक्रम तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- सूचना संकलन, संग्रह, अभिलेख र प्रकाशन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- मन्त्रालयमा आधुनिक सूचना प्रविधिको विकास र उपयोग सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा कर्मचारी समायोजन सम्बन्धी बाँकी कार्य गर्ने,
- कर्मचारी समायोजन सम्बन्धी समस्या समाधानका लागि गुनासो सुनुवाई गर्ने,
- कर्चारी समायोजन निर्देशन समितिसँग समन्वय गरी कर्मचारी समायोजन सम्बन्धी समस्या समाधान गर्ने,

- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा समायोजन भएका कर्मचारीहरूको समायोजन मिलान र सुधार सम्बन्धी कार्य तथा अभिलेख व्यवस्थापन गर्न निर्देशन दिने,
- अन्य शाखा तथा महाशाखाको कार्य विवरणमा अस्पष्टता भएमा स्पष्ट पार्ने कार्य गर्ने,
- अन्य महाशाखामा उल्लेख नभएका तथा तोकिए बमोजिमका अन्य कार्य गर्ने,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका विकास कार्यक्रम तथा आयोजनाहरूका लागि आवश्यक अस्थायी दरवन्दी श्रृजना/स्वीकृती सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- मन्त्रालयका सबै कर्मचारीहरूको हाजिरी र उपस्थितिको नियन्त्रण र रेखदेख गर्ने तथा कर्मचारीहरूको समय पालन र अनुशासनको पालना गर्ने, गराउने तथा आफ्नो महाशाखाका कर्मचारीहरूले कार्य फछ्यौट नियमित रूपमा गरे नगरेको मूल्याङ्कन गरी सोको आधारमा दण्ड र पुरस्कार सम्बन्धी कार्यको सिफारिश गर्ने,
- संघीय निजामती सेवा सम्बन्धी कानूनको कार्यान्वयन, सुधार, संशोधन र परामर्श सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- मन्त्रालयसँग सम्बन्धित ऐन, नियम, कार्यविधि र निर्देशिका संशोधन र परिमार्जनका लागि राय परामर्श दिने व्यवस्था मिलाउने,
- सम्मानित अदालतका फैसला तथा आदेशहरूको कार्यान्वयन तथा कानूनी राय/परामर्श सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतको सरसफाई, मर्मत, सम्भार गर्ने, गराउने र भौतिक साधन र श्रोतको छुट्टाछुट्टै विवरण प्रत्येक आर्थिक वर्षको तेश्रो चौमासिक भित्र उपलब्ध गर्ने र आगामो आर्थिक वर्षमा रकम प्राप्त हुने गरी आवश्यक व्यवस्था मिलाउने,
- मन्त्रालय तथा अन्तर्गतको केन्द्रीय लेखा व्यवस्थापन गर्ने,
- मन्त्रालयको चालु र पूँजिगत सबै स्वीकृत कार्यक्रमहरूको आर्थिक कारोवारको गोश्वारा भौचर सदर गर्ने गराउने,
- आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी तोकिएका अन्य कार्यहरू गर्ने,
- महाशाखा अन्तर्गतका परियोजनाहरूको सम्झौतामा निश्चित भएको कर, शुल्क छुट तथा मालसामान, उपकरण खरिद गर्न सहमति दिने,
- सार्वजनिक खरिद ऐन, नियमावली बमोजिम सरकारी खरिद सम्बन्धी कार्य गर्ने, खरिद भएको जिन्सी सामानको दाखिला, निरीक्षण र खर्च सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने, प्रचलित आर्थिक ऐन, नियमहरूको परिधिभित्र रहेको रु. १०,००,०००।- (अक्षरेपी दश लाख रुपैया) भन्दा माथिको खरिद तथा निर्माण कार्यमा स्वीकृत बजेट अनुसार खर्च गर्ने,

- निजामती सेवा ऐन, २०४९ तथा नियमावली, २०५० मा भएको व्यवस्था अनुसार अतिरिक्त समूहका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- मन्त्रालय र अन्तरगतका निकायहरूमा कार्यरत राजपत्र अनङ्कित तथा श्रेणी विहिन कर्मचारीहरूको नियमानुसार अनिवार्य अवकाश, राजिनामा तथा स्वेच्छिक अवकाश स्वीकृत गर्ने,
- समय समयमा तोकिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

(ख) संघीय मामिला महाशाखा

- संघीयता कार्यान्वयनमा आवश्यक समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- संघ र स्थानीय तथा प्रदेश र स्थानीय तहबीचको सम्पर्क र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- संघीय शासन व्यवस्था सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा असल अभ्यासहरूको आदान प्रदान सम्बन्धी कार्य,
- गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको संख्या, सीमाना, वडा र केन्द्र निर्धारण तथा हेरफेर र नामाकरण सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, कार्यान्वयन र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या, सीमाना र संरचना सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
- पञ्जीकरण र व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहका पदाधिकारीको सुविधा सम्बन्धी नीति र मापदण्ड निर्धारण सम्बन्धी कार्य,
- संविधान तथा संघीय कानून बमोजिम स्थानीय तहलाई आवश्यक निर्देशन दिने सम्बन्धी कार्य,
- प्रदेश र स्थानीय तहबीचको विवाद एवम् समस्या समाधानमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- प्रदेश, स्थानीय तह र विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- प्रदेश र स्थानीय तह सम्बन्धी संघीय कानून तथा स्थानीय तहको नमूना कानून, मापदण्ड र ढाँचा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहको अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय स्तरमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणसंग सम्बन्धित नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय र अभिलेखिकरण सम्बन्धी कार्य,

- स्थानीय तहमा सामाजिक परिचालन समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थाहरूसँग सम्बन्धित केन्द्रीय परियोजना सल्लाहकार समिति सम्बन्धी कार्य ।
- राष्ट्रिय तथा स्थानीय गैर सरकारी संस्थासँग सम्बन्धित नीतिगत समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- संघीयता सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासहरूको संकलन र प्रचारप्रसार सम्बन्धी कार्य ।
- संघीय मामिला अध्ययन स्रोत केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य ।
- संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण सम्बन्धी नीति, कार्यान्वयन र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- संघीय निजामती सेवा र अन्य सरकारी सेवा संचालन सम्बन्धी सेवा, समूह र उपसमूहको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा रहने पदहरूको दरबन्दी सिर्जना सम्बन्धी नीति, मापदण्ड र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- नेपाल सरकारका अस्थायी र आवधिक प्रकृतिका आयोजनाहरूको अस्थायी दरबन्दी स्वीकृती सम्बन्धी कार्य,
- संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण सम्बन्धी,
- निजामती सेवाका सबै पद तथा पदाधिकारीहरूको कार्यविवरण सम्बन्धी मन्त्रालयबाट तयार गर्न लगाई अद्यावधिक गर्ने,
- केन्द्रिय संगठन दिग्दर्शन एवम् पद व्यवस्था निर्देशिका सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- संगठन संरचना र दरबन्दी पुनरावलोकन सम्बन्धी नीतिकार्यविधि तर्जुमा गरी संगठन संरचना र दरबन्दी , पुनरावलोकन गर्ने,
- संघमा रहने मन्त्रालय, विभाग र केन्द्रीय निकायहरूको संगठन संरचना र दरबन्दी निकाल्न गर्ने,
- नेपाल सरकारका मन्त्रालय, विभाग लगायतका निकायहरूका साथै इकाइस्तरका संगठनहरूको संगठनात्मक सुधार सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- नेपाल सरकार तथा संवैधानिक अंगहरूका लागि आवश्यक पर्ने दरबन्दीहरू सृजना तथा खारेज गर्न मन्त्रालय तहबाट सहमति तथा स्वीकृति दिने सम्मको कारवाही गर्ने,
- निजामती सेवाका सबै पद तथा पदाधिकारीहरूको लागि कार्य विवरण सम्बन्धित मन्त्रालयबाट तयार गराई अद्यावधिक गर्ने,
- कुनै पनि समूह वा पदको लागि आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता र पाठ्यक्रम सम्बन्धी लोक सेवा आयोगमा परामर्श उपलब्ध गराउने,

- विशेष पद र विशेषज्ञ पद लगायत निजामती सेवाका अन्य विविध पदहरू सृजना र खारेज सम्बन्धमा कारवाही गर्ने,
- पद नाम निर्धारण गर्ने र परिवर्तन गर्न सिफारिस सम्बन्धी कार्य,
- देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायहरूको सम्पर्क महाशाखाको रूपमा कार्य गर्ने:
 - निर्वाचन आयोग,
 - राष्ट्रिय दलित आयोग,
 - राष्ट्रिय समावेशी आयोग,
 - आदिवासी जनजाती आयोग,
 - राष्ट्रिय महिला आयोग,
 - मधेशी आयोग,
 - थारु आयोग,
 - मुस्लिम आयोग,
 - समाज कल्याण परिषद् र आदिवासी जनजाति राष्ट्रिय प्रतिष्ठान
- ऐन र नियम र कार्यविधि र निर्देशिका संशोधन र परिमार्जनका लागि राय परामर्श दिने व्यवस्था मिलाउने,
- समय समयमा तोकिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

(ग) कर्मचारी प्रशासन महाशाखा

- नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा, नेपाल इन्जिनियरिङ सेवा सिभिल समूह जनरल उपसमूह, विविध सेवा तथा यी अन्तर्गतका समूह तथा उपसमूहहरूको संचालन गर्ने, यी सेवा समूह तथा उपसमूहमा सबै प्रकारका सिफारिस, नियुक्ति, पदस्थापन, सरुवा सेवा परपवर्तन, सेवा शर्त सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
- संघीय निजामती कर्मचारी प्रशासनको केन्द्रीय कर्मचारी निकाय सम्बन्धी कार्य,
- कर्मचारी प्रशासनको प्रशासकीय अभिलेख र तथ्यांक सम्बन्धी कार्य,

- निजामती सेवा ऐन, नियमावली र प्रचलित नीति विपरित नहुने गरी राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी सम्मका कर्मचारीहरूको प्रदेश तथा स्थानीय तहमा सरुवा तथा कामकाजमा खटाउने मन्त्रालय अन्तर्गत वा अन्तर मन्त्रालय/विभाग/कार्यालय सरुवा गर्ने, सरुवा सहमती दिने र काज खटाउने,
- मन्त्रालय र अन्तरगतका निकाय एवम् सङ्घीय प्रादेशिक तथा स्थानीय तह कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- स्थानीय तहमा निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र निमित्त जिल्ला समन्वय अधिकारी तोकिएको आर्थिक तथा प्रशासनिक अधिकार दिने,
- आफ्नो महाशाखासँग सम्बन्धित सम्मानित अदालतका फैसला तथा आदेशहरूको कार्यान्वयन तथा कानूनी राय परामर्श सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने,
- आफ्नो मातहतका कर्मचारीहरूले सम्पादन गरेका कामको मूल्यांकनको आधारमा दण्ड र पुरस्कारका लागि आवश्यक पर्ने तथ्य विवरण समेत संलग्न गरी कारवाहीको लागि पेश गर्ने,
- निजामती सेवा ऐन तथा नियमावली र स्वीकृत नीति अनुरूप सम्बन्धित मन्त्रालयबाट लेखि आएका फाजिलका कर्मचारीहरूलाई स्वीकृत रिक्त दरबन्दीमा नियमानुसार सरुवा गरी मिलान गर्ने,
- संघीय निजामती सेवा सम्बन्धी कानूनको कार्यान्वयन, सुधार, संशोधन र परामर्श सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- बढुवा समितिको सचिवालय सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- समय समयमा आफू अन्तर्गतका कार्यक्रमहरूको कार्य प्रगति स्थलगत रूपमा अनुगमन गरी/गराई अवगत गराउने,
- संघीय निजामती सेवा र अन्य संघीय सरकारी सेवाहरूको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- ऐन र नियम र कार्यविधि र निर्देशिका संशोधन र परिमार्जनका लागि राय परामर्श दिने व्यवस्था मिलाउने,
- समय समयमा तोकिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

(घ) योजना तथा विकास सहायता समन्वय महाशाखा

- स्थानीय पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, प्रविधि विकास र अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य,
- रज्जुमार्ग, केवलकार सम्बन्धी नीति कानून र मापदण्ड निर्धारण र सहजीकरण गर्ने,
- स्थानीय पूर्वाधार विकास सम्बन्धी आवश्यक अल्पकालीन तथा दीर्घकालीन नीतिहरूको निर्माण, परिमार्जन तथा संशोधन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,

- स्थानीय तहका पदाधिकारी र कर्मचारीहरूको वैदेशिक भ्रमण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड निर्धारण र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयसँग सम्बन्धित राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थासँग सन्धि, सम्झौता, अभिसन्धि, सम्पर्क र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- योजना तथा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम निर्माण तथा समन्वय,
- संघीय मामिला सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय संघ, संस्था र सञ्जालसँग सन्धिसम्पर्क र ,अभिसन्धी ,सम्झौता , समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहमा बैदेशिक सहायता परिचालनमा समन्वय तथा नियमन सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय एवं अन्तर्गत निकायको लागि आवधिक तथा रणनीतिक योजना, मध्यमकालीन खर्च संरचना तथा वार्षिक बजेट र कार्यक्रम सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहको आवधिक, वार्षिक, रणनीतिक तथा अन्य विकास योजना सम्बन्धी कार्यमा समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको योजना प्रणालीबीच समन्वय र तादाम्यता सम्बन्धी कार्य,
- नेपाल सरकारबाट स्थानीय तहलाई प्रदान गरिने अनुदान सम्बन्धमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- अन्तर सरकारी वित्तिय सम्बन्ध सुदृढीकरणमा समन्वय तथा स्थानीय सरकारको वित्तिय ढाँचा निर्माणको नमुना विकास सम्बन्धी कार्य,
- अन्तर-स्थानीय तह विकास योजना, परियोजना र कार्यक्रमको समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहको योजना प्रणालीमा विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- विकास सहायता नीति अन्तर्गत स्थानीय तहमा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग परिचालनमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहको अन्य मुलुकका स्थानीय तहसँगको भगिनी सम्बन्ध विस्तार सम्बन्धी कार्य,
- विशेष, संरक्षित तथा स्वायत्त क्षेत्र र पिछडिएको क्षेत्रको विकास व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण, योजनागत तथ्यांक, प्रगति समीक्षा र प्रतिवेदन सम्बन्धी कार्यको अभिलेखिकरण र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र कार्यक्रम तर्जुमा एवम् कार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सूचकहरूको आधारमा कार्यक्रम र आयोजनाको नियमित अनुगमन एवं मूल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य,

- आयोजना कार्यान्वयनमा देखिएका समस्या समाधान गर्न मन्त्रालयस्तरीय समस्या समाधान समिति सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय स्तरमा वातावरण व्यवस्थापन र दिगो विकास सम्बन्धी नीति, कानून, कार्यक्रम तथा प्रारम्भिक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- भूउपयोग र वस्ती विकास योजना कार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु अनुकूलन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमको सहजीकरण, समन्वय तथा अनुगमन र मूल्यांकन सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहमा विपद् पूर्व सूचना केन्द्र स्थापनामा सहयोग र अन्तरनिकाय समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- वारुणयन्त्र तथा अग्नि नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यमा समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहमा भवनसंहिता तथा भवनसम्बन्धी मापदण्ड कार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रूपमा कार्य गर्ने:
 - राष्ट्रिय योजना आयोग,
 - स्थानीय पूर्वाधार व्यवस्थापन विभाग
 - सडक बोर्ड नेपाल
 - लगानी बोर्ड नेपाल
 - नगर विकास कोष
- मन्त्रालय र अन्तरगतका कार्यक्रमहरूमा विदेशी स्वयंसेवक, विशेषज्ञ आदिको सेवा आवश्यक भएमा सम्बन्धित निकायहरूमा सिफारिस साथै भिषाको लागि पनि सिफारिस गर्ने,
- परियोजनाहरूको वार्षिक एवम् आवधिक कार्यक्रम तथा बजेट तयार गर्ने र स्वीकृतिका लागि पेश गर्ने,
- ऐन र नियम र कार्यविधि र निर्देशिका संशोधन र परिमार्जनका लागि राय परामर्श दिने व्यवस्था मिलाउने,
- समय समयमा तोकिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

(ड) क्षमता विकास महाशाखा

- सार्वजनिक पदाधिकारी, स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको क्षमता विकास सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, योजना, कार्यक्रम, पाठ्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहको संस्थागत सृष्टीकरण तथा सशक्तिकरण सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहको जनशक्ति विकास नीति, योजना तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,

- विकासका बहुआयामिक र अन्तरसम्बन्धित विषयहरूको कार्यान्वयनमा क्षमता विकास सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहको न्यायिक समितिको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यमा विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहको क्षमता विकास सम्बन्धमा स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठानसँगको समन्वय र सहकार्य सम्बन्धी कार्य,
- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, सुशासन ईकाई र प्रशासन सुधार सम्बन्धी कार्यको सम्पर्क विन्दुको रूपमा काम गर्ने गराउने,
- सुशासन प्रवर्द्धन तथा उजुरी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीयतहको घर, जग्गा तथा सम्पतिको संरक्षण, कारोबार र अभिलेख तथा यसको विवाद र हकभोग स्वामित्व हस्तान्तरण सम्बन्धी कार्यहरू
- स्थानीय आर्थिक विकासमा सहयोग तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय स्रोत परिचालन सम्बन्धी नीतिगत अध्ययन अनुसन्धान तथा विश्लेषण सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहका राजस्व परिचालन क्षमतामा लेखाजोखा र सुधार सम्बन्धी कार्य,
- संघीय प्रणाली सम्बन्धी श्रोत केन्द्र स्थापना र सञ्चालन सम्बन्धी कार्य,
- देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रूपमा कार्य गर्ने:
 - संघीय संसद
 - अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग,
 - राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोग,
 - राष्ट्रिय प्राकृतिक श्रोत तथा वित्त आयोग,
 - राष्ट्रिय सूचना आयोग,
 - राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र
 - स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान
 - प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम
- ऐन र नियम र कार्यविधि र निर्देशिका संशोधन र परिमार्जनका लागि राय परामर्श दिने व्यवस्था मिलाउने,
- समय समयमा तोकिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

(च) प्रशासन सुधार महाशाखा

- राष्ट्रिय निजामती सेवा नीति सम्बन्धी कार्य,
- संघीय निजामती तथा अन्य संघीय सरकारी सेवाका निवृत्तिभरण लगायत अवकाशजन्य सुविधासम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
- प्रशासनिक सुधार सम्बन्धी नीति, योजना, समायोजन र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- कर्मचारी कल्याण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
- व्यवस्थापन परीक्षण सम्बन्धी नीति, योजना तथा कार्यक्रम संचालन र समन्वय,
- प्रशासन सुधार सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा नीति तर्जुमा र कार्यान्वयन
- संघीय निजामती तथा अन्य सरकारी सेवाको तालिमसम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धमा अध्ययन, अनुसन्धान र विकास सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका कर्मचारीको स्वदेशी तथा विदेशी अध्ययन, तालिम स्वीकृति, पूर्व स्वीकृति तथा बिदा सिफारिस सम्बन्धी कार्य,
- कर्मचारीहरूको मन्त्रालयमा हुने शुरु अभिमुखिकरण तथा सेवाकालिन तालिम सम्बन्धी कार्य,
- प्रदेश तथा स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा कर्मचारीको वैदेशिक भ्रमण मनोनयन तथा सहमति सम्बन्धी कार्य,
- स्वदेशी तथा विदेशी अध्ययन, अवलोकन भ्रमण तथा तालिम सम्बन्धी कार्य,
- नेपाल सरकारको नीति र कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनका लागि आवश्यकता अनुसार प्रशासकीय व्यवस्थापन र कार्यविधिमा पुनरावलोकन,
- संघीय निजामती कर्मचारीको सेवा, सुविधा तथा प्रोत्साहन सम्बन्धी कार्य,
- राष्ट्रसेवक कर्मचारी संवद्ध संघ संस्था सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रूपमा कार्य गर्ने,
 - नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान
 - निजामती अस्पताल
 - कर्मचारी तालिम प्रतिष्ठान
 - प्रशासकीय अदालत
 - राष्ट्रिय किताबखाना

- सुशासन प्रवर्द्धन तथा गुनासो व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- संसद सेवा, स्वास्थ्य सेवा र न्याय सेवा बाहेकका सेवाहरूमा रिक्त रहेका राजपत्रांकित पदहरूको लगत विज्ञापनको लागि लोक सेवा आयोगमा पठाउने,
- जनशक्ति विकासको लागि स्वदेशी तथा वैदेशिक अध्ययन, तालिम सम्बन्धी छात्रवृत्ति समितिको सचिवालय सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरूबाट संचालित तालिम सम्बन्धी आवश्यक योजना कार्यक्रम तथा प्रशिक्षण विधि र पाठ्यक्रमसँग सम्बन्धित नीति निर्धारण गर्ने,
- कर्मचारीहरूको वृत्ति विकास सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान र सुझाव सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने,
- नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरूको नियमित तथा आकस्मिक व्यवस्थापन परीक्षण गरी सो को वार्षिक प्रतिवेदन नेपाल सरकार समक्ष पेश गर्ने,
- नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरूको सेवाग्राही सन्तुष्टि सर्वेक्षण गरी वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्ने,
- निजामती सेवा ऐन तथा नियमावली बमोजिम अध्ययन, अध्यापन, लेखापरीक्षण व्यवसाय लगायतमा काम गर्न विभागीय स्वीकृति दिने,
- निजामती कर्मचारीलाई दिइने पुरस्कार सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- तलब भत्ता पुनरावलोकन समिति सम्बन्धी सचिवालयको रूपमा कार्य गर्ने,
- निजामती सेवामा समावेशीकरण सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- निजामती सेवा सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सम्पर्क शाखाको रूपमा कार्य गर्ने,
- एकिकृत घुम्ती सेवा सञ्चालन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- प्रशासकीय अदालत र राष्ट्रिय किताबखानाको सम्पर्क महाशाखाको रूपमा कार्य गर्ने,
- राष्ट्रसेवक कर्मचारी संबद्ध संघ संस्था सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- निजामती कर्मचारीहरूको सुविधा एवम् कल्याण सम्बन्धमा नीति कानून योजना कार्यक्रम तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य र सो को अध्ययन, अनुसन्धान गर्ने,
- उच्च स्तरीय प्रशासन सुधार कार्यान्वयन तथा अनुगमन समितिको सचिवालयको रूपमा कार्य गर्ने,
- शासकिय सुधार तथा प्रशासन सुधार सम्बन्धी योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने,
- प्रशासन सुधार सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा मन्त्रालयबाट हुने प्रकाशन सम्बन्धी कार्य (प्रशासन पत्रिका, स्वशासन, शासकीय खबर पत्रिका आदि) गर्ने,

- नेपाल सरकारको नीति र कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनका लागि आवश्यकता अनुसार प्रशासकीय व्यवस्थापन र कार्यविधिमा पुनरावलोकन गरी समयानुकूल सुधार गर्दै लैजाने,
- संघीय निजामती कर्मचारीको सेवा, सुविधा तथा प्रोत्साहन, पुरस्कार तथा दण्ड सजाय सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- मन्त्रालय सम्बन्धी सार्वजनिक संस्थान, प्राधिकरण, समिति, प्रतिष्ठान, कम्पनी आदिको संचालन र नियमन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- समय समयमा तोकिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

४. मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने सेवा

मन्त्रालयबाट सूचना माग सम्बन्धी सेवा सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन/नियम अनुसार प्रदान हुने गरेको छ । विभाग, समिति, प्रतिष्ठान, आयोग तथा स्थानीय तहहरूबाट हुने गरेको क्रियाकलापमा मन्त्रालयले नीतिगत कार्य र समन्वय गर्ने तथा सो बिरुद्धको उजुरी तथा गुनासो सुन्ने गरेको छ ।

५. मन्त्रालय महाशाखा शाखा र जिम्मेवार अधिकारी एवं सम्बन्धित शाखा प्रमुख

संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र भित्र समाहित गरिएको विभिन्न क्रियाकलापहरू संचालन गर्न मन्त्रालयमा देहाय बमोजिमका शाखा/महाशाखाहरूको व्यवस्था गरिएको छ । सो अनुसार मन्त्रालयका महाशाखा तथा शाखाहरूबाट सम्पादन गर्नुपर्ने गरी निर्दिष्ट गरिएको कार्यविवरण बुँदा नं. ३ मा उल्लेख गरिसकिएको छ ।

सि.नं.	महाशाखा, शाखा, कार्यक्रम एवम् सम्बद्ध निकायको जिम्मेवार अधिकारीको विवरण	जिम्मेवार अधिकारीको पद	जिम्मेवार अधिकारीको नाम
	सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	सचिव	श्री रविलाल पन्थ
१	सङ्घीय मामिला महाशाखा	सहसचिव	श्री प्रकाश दाहाल
	▪ सङ्घीय मामिला शाखा	उपसचिव	श्री तुलसी भट्टराई
	▪ स्थानीय तह समन्वय शाखा	उपसचिव	श्री रेशमलाल कँडेल
	▪ सामाजिक समावेशीकरण शाखा	उपसचिव	श्री विष्णु कुमारी भुसाल
२	कर्मचारी प्रशासन महाशाखा	सहसचिव	श्री पिताम्बर घिमिरे
	▪ सङ्घीय तथा प्रादेशिक कर्मचारी प्रशासन शाखा	उपसचिव	श्री कमल भट्टराई
	▪ स्थानीय तह कर्मचारी प्रशासन शाखा	उपसचिव	श्री भिमकान्त पौडेल
	▪ बढुवा शाखा	उपसचिव	श्री अश्विन कुमार पोखरेल

३	योजना तथा विकास सहायता समन्वय महाशाखा	सहसचिव	श्री काली प्रसाद पराजुली
	▪ योजना तथा अनुगमन शाखा	उपसचिव	श्री जनकराज शर्मा
	▪ विकास सहायता समन्वय शाखा	उपसचिव	श्री महेन्द्र सापकोटा
	▪ वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन शाखा	उपसचिव	श्री मोहन कुमार घिमिरे
४	क्षमता विकास महाशाखा	सहसचिव	श्री रुद्र सिंह तामाङ
	▪ क्षमता विकास शाखा	उपसचिव	श्री तिर्थ प्रकाश पौडेल
	▪ सुशासन प्रबर्द्धन शाखा	उपसचिव	श्री भूपेन्द्र सापकोटा
	▪ स्रोत परिचालन समन्वय शाखा	उपसचिव	श्री अनुषा कोइराला
५	प्रशासन सुधार महाशाखा	सहसचिव	श्री मीरा आचार्य
	▪ मानव संसाधन योजना शाखा	उपसचिव	श्री भोजराज घिमिरे
	▪ प्रशासन सुधार तथा व्यवस्थापन परीक्षण शाखा	उपसचिव	श्री खिलराज राई
	▪ कर्मचारी कल्याण शाखा	उपसचिव	श्री दीपक ढकाल
६	आन्तरिक व्यवस्थापन महाशाखा	सहसचिव	श्री दिवस आचार्य
	आन्तरिक व्यवस्थापन शाखा	उपसचिव	श्री भुवनेश्वर लामिछाने
	आर्थिक प्रशासन शाखा	उपसचिव	श्री याम प्रसाद ढुंगाना
	कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा	उपसचिव	श्री मधु पौडेल ज्ञवाली
	सूचना प्रविधि शाखा	उपसचिव	श्री हरि प्रसाद चापागाईं
७	प्रदेश तथा स्थानीय शासन सवलीकरण कार्यक्रम	राष्ट्रिय कार्यक्रम व्यवस्थापक	श्री बन्दना झा
८	तराई-मधेश समृद्धि कार्यक्रम	कार्यक्रम निर्देशक	श्री तेज नारायण यादव
९	स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	कार्यकारी निर्देशक	श्री कानुन लाल चौधरी
१०	राष्ट्रिय किताबखाना (निजामती)	महानिर्देशक	श्री श्रवण कुमार पोखरेल
११	नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	कार्यकारी निर्देशक	श्री रामशरण पुडासैनी
१२	निजामती कर्मचारी अस्पताल	कार्यकारी निर्देशक	प्रा. डा. मोहन चन्द्र रेग्मी

६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि

६(१) सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर

सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली २०६५ को नियम ४ बमोजिम र अन्य विशेष कानूनले तोके बमोजिमको दस्तुर ।

६(२) सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने अवधि

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४ को दफा ७ ले तोकेको अवधिभित्र र अन्य विशेष कानूनले अवधि तोकेकोमा सोही बमोजिम ।

७. निवेदन उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

प्राप्त उजुरीहरू सम्बन्धित अधिकारीले हेरी सम्बन्धित महाशाखा र शाखामा आवश्यक कारवाहीको लागि पठाइने र शाखा प्रमुखबाट कारवाही प्रकृया अगाडी बढाइने ।

८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

श्रीमान् सचिव

९. सम्पादन गरेका मुख्य मुख्य कामको विवरण

१. आन्तरिक व्यवस्थापन शाखा

- जिन्सी निरीक्षणबाट लिलाम विक्रि गर्न औल्याइएका सामग्रीहरूको लिलाम विक्रि गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको ।
- श्रीमान् सचिवज्यूको प्रतिकालय कक्ष सुधार गरिएको ।
- मन्त्रालयको प्रशासन सुधार महाशाखा प्रमुखज्यूको कार्यकक्ष सुधार गर्ने काम सम्पन्न भएको ।
- मन्त्रालयका ३ वटा कार्यकक्षहरूमा पार्केटिङ गर्ने काम सम्पन्न भएको ।

२. सूचना प्रविधि शाखा

- मन्त्रालयमा GIOMS प्रणालीको आवश्यक व्यवस्थापन गरिएको ।
- मन्त्रालयका सूचनाहरूको व्यवस्थापन गरिएको ।
- मन्त्रालय एवम् स्थानीय तहका प्राविधिक समस्याहरूको समाधान गरिएको ।

- भोजपुर, वाग्लुङ, मुस्ताङ र खोटाङ जिल्लाका स्थानीय तहहरूमा सूचना प्रविधि सम्बन्धी सहजीकरण गरिएको ।

३. कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा

शिर्षक	महिना			जम्मा
	२०८२ वैशाख	२०८२ जेठ	२०८२ असार	
लिखित जवाफ	३७	२९	१७	८३
राय	१४	१०	२१	४५
राजपत्रमा प्रकाशनको लागि पठाइएको	१	-	२	३
आदेश कार्यान्वयन	४०	२६	३६	१०२
कुल जम्मा				३३५

४. संघीय मामिला शाखा

- संघीयता कार्यान्वयनमा समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य ६ वटा स्थानीय तहहरूमा सम्पन्न ।
- स्थानीय तहको लागि आवश्यक रहेका नमूना कानूनका ३ वटा मस्यौदा उपर राय संकलन भइरहेको ।
- कालीगण्डकी गापा स्याङ्जा, शान्तिनगर गापा दाङ, कोशी गापा सुनसरी र महालक्ष्मी नपा ललितपुरको केन्द्र परिवर्तन सम्बन्धी निर्णय भएको ।
- स्थानीय तहको कार्यसञ्चालन एवम् संघीयताको विषयमा नेपाल टेलिभिजनसंगको सहकार्यमा ५ वटा सार्वजनिक बहस कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।
- गुनासो सुनुवाई सम्बन्धी प्राप्त निवेदनमा सहजीकरण गरिएको ।
- स्थानीय तहको लागि वेरुजु फछ्यौट कार्यविधि (नमूना) मस्यौदा तयार भएको ।

५. सामाजिक समावेशीकरण शाखा

- सुरक्षित कार्यस्थल र लैङ्गिक हिंसा सम्बन्धमा अन्तर्क्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भएको,
- अन्तरक्रिया, समन्वय र सहजीकरण कार्यक्रम (आदिवासी जनजाती उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान) सम्पन्न भएको,
- लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट, सामाजिक समावेशीकरण र अपाङ्गतामैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धनका लागि सहजीकरण/ अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न,

- दलितको हक कार्यान्वयनको लागि तर्जुमा गर्न लागिएको दलित समुदायको हक अधिकार र विकास सम्बन्धी ऐनको अवधारणापत्र तयारी सम्बन्धमा प्रचलित कानूनी व्यवस्थाहरुको अध्ययन गर्न परामर्श सेवा खरिद गरि अध्ययन कार्य सम्पन्न।
- लक्षित वर्ग समुदायका प्रतिनिधिहरूसँग अन्तरक्रिया कार्यक्रम (राज्यको नीति र लक्षित वर्गका सवालहरु सम्बन्धमा) सम्पन्न भएको।
- श्री महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक मन्त्रालयबाट प्राप्त Access-Accelerating Civil Society's Role in Securing Education for all in Madhes, Karnali and Sudur paschim Provinces, नामक परियोजनाको प्रस्ताव, पुनर्स्थापना केन्द्र संचालन कार्यविधि, २०८२ उपर राय/परामर्श प्रदान गरिएको।
- श्री गृह मन्त्रालयबाट प्राप्त सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०८२ उपर राय/परामर्श प्रदान गरिएको।

६. संगठन विकास शाखा

- अर्थ मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरु, जल तथा मौसम बिज्ञान विभाग र अन्तर्गतका निकायहरु र जल तथा उर्जा आयोगको सचिवालय र अन्तर्गतका कार्यालयहरुको संगठन संरचना र दरबन्दी स्वीकृत गर्ने सम्बन्धी प्रस्ताव नेपाल सरकार (मन्त्रपरिषद्) समक्ष पेश भई स्वीकृत भएको।
- सिंचाई विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरु, खानेपानी मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरु र अर्थ मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुको संगठन संरचना र दरबन्दी तेरिजको अभिलेख अद्यावधिक गरिएको।

७. बढुवा शाखा

- बिशिष्ट श्रेणीमा बढुवा सिफारिश सङ्ख्या -६(छ)
- राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणीमा बढुवा सिफारिस -२९ जना (बढुवा सूचना सङ्ख्या -२)
- राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीमा बढुवा सिफारिश -६७ जना (बढुवा सूचना सङ्ख्या -२)
- राजपत्र अनङ्कित प्रथम श्रेणीमा बढुवा सिफारिश- १८ जना
- बढुवा तथा कासमू व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्तर्क्रिया- कर्णाली प्रदेश सुर्खेत र दैलेख जिल्ला गरी - २(दुई)

८. स्थानीय तह कर्मचारी प्रशासन शाखा

- कामकाज/पदस्थापन/सरुवा:
 - उपसचिव - १०१
 - शाखा अधिकृत - १९६
 - ना.सु./खरिदार - ४५
- आर्थिक तथा प्रशासनिक जिम्मेवारी - ५७

९. सङ्घीय तथा प्रादेशिक कर्मचारी प्रशासन शाखा

- पदस्थापन/सरुवा/कामकाज: जना
 - राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणी - ३४६
 - राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणी - ४४६
 - राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणी - ७३९
 - राजपत्र अनङ्कित तथा श्रेणी विहिन - १६५३
- नियुक्ति (खुला/बढुवा/आ.प्र.): जना
 - राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणी - ७८
 - राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणी - १९०
 - राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणी - ३०८
 - राजपत्र अनङ्कित तथा श्रेणी विहिन - १८
- काज: ७८ जना

१०. योजना तथा अनुगमन शाखा

- आ.व. ०८२/८३ को यस मन्त्रालयसँग सम्बन्धित नीति तथा कार्यक्रम, वार्षिक वजेट र मध्यमकालीन खर्च संरचना (आ.व. ०८२/८३ देखि ०८४/८५) तयार गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, अर्थ मन्त्रालय र राष्ट्रिय योजना आयोगमा पठाइएको ।
- आ.व. ०८१/८२ को आर्थिक सर्वेक्षण र मन्त्रालयगत प्रगति विवरण २०८२ प्रकाशनको लागि मन्त्रालयसँग सम्बन्धित विवरण तयार गरी अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको ।

- सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूबाट सञ्चालन हुने आयोजना तथा कार्यक्रमको विवरण तयार गरी राष्ट्रिय योजना आयोगको आयोजना बैकमा प्रविष्टि गरिएको ।
- यस मन्त्रालय अन्तर्गत आ.व. ०८२/८३ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबाट सञ्चालन हुने वार्षिक विकास कार्यक्रम (भाग-२) तयार गरी पुस्तिका समेत प्रकाशित गरिएको ।
- आ.व. ०८२/८३ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट वक्तव्यको कार्यान्वयन कार्ययोजना तयार गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको अनलाईन अनुगमन प्रणालीमा प्रविष्टि गरिएको ।
- यस मन्त्रालय र अन्तर्गतका विभाग तथा कार्यक्रमको बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन, रकमान्तर LMBIS प्रविष्टि, ठेक्का सम्झौताको म्याद थप, अपुग रकम माग लगायतका कार्यहरू गरिएको ।
- विभिन्न स्थानीय तह एवम् प्रदेश मन्त्रालयबाट विविध विषयमा सिफारिसको लागि अनुरोध भई आएका पत्र सम्बन्धित मन्त्रालयमा सिफारिस गरी पठाइएको ।
- आ.व. ०८१/८२ को नीति तथा कार्यक्रम एवम् बजेट कार्यान्वयन कार्ययोजनाको मासिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको Online प्रणालीमा मासिक रूपमा प्रविष्टि गर्ने गरिएको ।
- थप ३ वटा स्थानीय तहको कार्यसम्पादन सहजिकरण गरिएको ।
- स्थानीय तहको बजेट, योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमामा अनुरोध भए वमोजिम सहजिकरण गरिएको ।

११. वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा

- मिति २०८२/१/१४ गते मुस्ताङ जिल्लामा स्थानीय तहमा जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी विषयमा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।
- मिति २०८२/१/११ र १२ गते कास्की र २०८२/१/१५ र १६ गते म्याग्दी जिल्लामा सरकारी जग्गा प्राप्ति प्रक्रिया र कानुनी व्यवस्था सम्बन्धी स्थानीय तहको अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।
- राष्ट्रिय वनको जग्गा भोगाधिकार सम्बन्धमा देहायका आयोजनाहरूलाई राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाको रूपमा सूचिकृत गर्न राष्ट्रिय योजना आयोगमा प्रेषित गरिएको ।

क्र.स.	स्थानीय तहको नाम	आयोजनाको नाम

१	वाणगङ्गा नगरपालिका	फोहरमैला प्रशोधन केन्द्र
२	वाणगङ्गा नगरपालिका	बसपार्क निर्माणको
३	बराहक्षेत्र नगरपालिका	प्रशासकिय भवन निर्माण

- जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण (LACC) को कर्णाली प्रदेशस्तरीय परामर्श तथा समन्वय बैठक सुर्खेतमा २०८२/३/२५ गते सम्पन्न गरिएको ।
- चप्पादेवी केवलकारको वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन प्रतिवेदन स्वीकृतीको लागि वन तथा वातावरण मन्त्रालयमा प्रेषित गरिएको ।

१२. विकास सहायता समन्वय शाखा

- उच्च प्रभावयुक्त सामुदायिक विकास आयोजना (HICDPs) अन्तर्गत विभिन्न स्थानीय तह र मन्त्रालयबाट आयोजना प्रस्तावहरू अध्ययन गरी अर्थ मन्त्रालयमा सिफारिस गरिएको।
- विभिन्न स्थानीय तहहरूमा KOICA, JICA, Peace Corps Nepal र Australian Volunteers परिचालन गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक समन्वय र सहजीकरणको काम गरिएको।
- स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको विदेश भ्रमणको लागि आवश्यक समन्वय तथा सहजीकरणको कार्य गरिएको।
- विभिन्न स्थानीय तहले अन्य देशका स्थानीय तहसँग भगिनी सम्बन्ध स्थापना गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक समन्वय तथा सहजीकरणको कार्य गरिएको।
- वैदेशिक सहायतामा सञ्चालित आयोजना तथा स्थानीय तह पूर्वाधारका लागि दातृ निकायहरूसँग नियमितरूपमा समन्वय गरिएको।
- माननीय मन्त्रिज्यूको नेपालस्थित विभिन्न राजदूतावासका राजदूत तथा पदाधिकारीहरूसँग शिष्टाचार लगायत विषयगत भेटघाटको लागि सहजीकरण र समन्वय गरिएको।
- आ.व. २०८२/०८३ मा स्थानीय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रम (LISP) सञ्चालन हुने लुम्बिनी प्रदेश र कर्णाली प्रदेशका ५० वटा स्थानीय तहहरूमा पुँजीगत सशर्त अनुदान रकम बाँडफाँट गरिएको।

१३. क्षमता विकास शाखा

- स्थानीय तहको कार्यपालिका अन्तर्गतका विषयगत समिति (आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, पूर्वाधार विकास, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन, संस्थागत क्षमता विकास) समितिहरूको क्षमता विकासको लागि सहजीकरण गर्न विषयगत समितिका पदाधिकारीहरूको क्षमता विकासका लागि रुकुम पश्चिमको आठविसकोट

नगरपालिका, सर्लाहीको मलंगवा नगरपालिका, रौतहटको मौलापुर नगरपालिका र पाँचथरको फिदिम नगरपालिकामा सहजीकरण/अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।

- स्थानीय तहको सेवा प्रवाहमा सुदृढीकरणमा सहजीकरणका लागि सेवा प्रवाह सम्बन्धी SOP निर्माण सम्बन्धमा नलगाड नगरपालिका जाजरकोट, चन्दननाथ नगरपालिका जुम्ला, सिमकोट गाउँपालिका हुम्ला र खार्पुनाथ गाउँपालिका हुम्लाका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूसँग अन्तरक्रिया सम्पन्न भएको ।

१४. श्रोत परिचालन समन्वय शाखा

- त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिका, डोल्पा र चन्द्रपुर नगरपालिका, रौतहटमा स्थानीय तहको श्रोत परिचालन सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।
- भुमे गाउँपालिका, रुकुम पश्चिममा स्थानीय तहको राजश्व क्षेत्रको तुलनात्मक अध्ययन तथा राजश्व स्रोतको कार्यदिशा निर्माण सम्बन्धी अन्तर्क्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।
- स्थानीय तहको वित्तिय विश्लेषण तथा प्रकाशन गरिएको ।
- म्याङलुङ नगरपालिका, तेहथुम र सूर्योदय नगरपालिका, इलाममा स्थानीय तहको राजश्व परामर्श समितिको क्षमता विकास सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।

१५. सुशासन प्रबर्द्धन शाखा

- सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन तथा नियमावली बमोजिम आ.व. २०८१/८२ को तेश्रो त्रैमासिकको स्वः प्रकाशन गरिएको ।
- २०८२ वैशाख महिनामा भोजपुर जिल्लाको पौवादुङमा गाउँपालिकामा सुशासन प्रबर्द्धन सम्बन्धी अभिमुखिकरण एवम् खोटाङ जिल्लाको हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका, धनकुटा जिल्लाको धनकुटा नगरपालिका र सिन्धुली जिल्लाको फिक्कल नगरपालिकामा हेलो सरकार सहजीकरण कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
- २०८२ असार महिनामा धादिङ जिल्लाको गजुरी गाउँपालिका एवम् मकवानपुर जिल्लाको थाहा नगरपालिका र भिमफेदी गाउँपालिकामा सूचनाको हकसम्बन्धी अनुगमन एवम् हेलो सरकार सहजीकरण कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदनको सुझाव एवम् ३१ वुँदे र १३ वुँदे सुझाव कार्यान्वयनको प्रगति विवरण आयोगमा पठाइएको ।
- गुनासो फछ्यौटको अवस्था सत प्रतिशत रहेको ।

अ.दु.अ.आ. - ३२

रा.स.के. - १

प्र.म.तथा म.प.को कार्यालय - ९

अन्य - ४

सा.ख.अ.का. - २

हेलो सरकार - ५४

- ५ वटा सूचना माग कर्तालाई सूचना उपलब्ध गराइएको ।
- निलम्बन/निलम्बन फुकुवा सम्बन्धी विवरण
निलम्बन - उपसचिव-१, शा.अ. - ७ जना
निलम्बन फुकुवा - शाखा अधिकृत-५, ना.सु.-५, का.स.-१

१६. कर्मचारी कल्याण शाखा

- १ जना निजामती कर्मचारीलाई कडा रोग लागेकोले उपचारका लागि थप आर्थिक सहायता माग भएकोमा सो बमोजिम सहायताको लागि नेपाल (सरकार मन्त्रपरिषद्) मा प्रस्ताव गरी निर्णय भएको र थप ३ जनाको फाइल कार्यान्वयनको क्रममा रहेको ।
- निजामती कर्मचारीका ६४० सन्ततिलाई रु. १४ करोड ९९ लाख ७ हजार १८३ शैक्षिक प्रोत्साहन वृत्ति प्रदान गरिएको ।
- कर्मचारी कल्याणकारी कोष सञ्चालन नियमावली, २०७२ को संशोधन मस्यौदा तयार गरी श्रीमान् सचिवज्यू समक्ष पेश भएको । साथै श्री अर्थ मन्त्रालयमा राय सहमतीको लागि पठाइएकोमा सो मन्त्रालयबाट राय सहमती प्राप्त भएको ।
- कर्मचारीका लागि मनोसामाजिक परामर्श कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।
- शैक्षिक प्रोत्साहन वृत्ति अनुगमन गरिएको ।
- निजामती कर्मचारीको हित कल्याण सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति मस्यौदा, कर्मचारीको व्यवसायजन्य सुरक्षा नीति मस्यौदालाई अन्तिम रूप दिई श्रीमान् सचिवज्यू समक्ष पेश भएको ।
- निजामती कर्मचारीको कल्याण र हक हितको लागि नियमित गुनासाहरु सम्बोधन गरिएको ।

१७. प्रशासन सुधार तथा व्यवस्थापन परीक्षण शाखा

- आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आ.व. २०८०/८१ को ३० वटा सङ्घीय निकायको व्यवस्थापन परीक्षण गर्ने कार्यक्रममा यस त्रैमासिक भित्र १२ वटा निकायको व्यवस्थापन परीक्षण सम्पन्न गरी वार्षिक लक्ष्य अनुरूप कार्यसम्पादन भएको ।
- प्रशासन जर्नलको १४१ औं अङ्क प्रकाशन गरिएको ।
- सोलुखुम्बु, ओखलढुंगा र ललितपुर जिल्लाका विभिन्न ६ वटा कार्यालयहरु (जिल्ला प्रशासन कार्यालय र मालपोत कार्यालय) मा सेवाग्राही सन्तुष्टि सर्वेक्षण गरिएको ।

१८. मानव संसाधन योजना शाखा

- केन्द्रीय छात्रवृत्ति समितिको ७ वटा बैठक गरिएको ।

- मार्फत BAT 39 का प्रशासन सेवा प्रशासन समूहका ११६ जना शाखा अधिकृतहरूको लागि स्थानीय तहको विषयवस्तुमा आधारित १५ दिने तालिम नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान सञ्चालन गरिएको।
- नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान मार्फत रा.प. तृतीय श्रेणी वा सो सरहका विभिन्न निकायका ५० जना अधिकृतहरूलाई सेवाकालिन तालिमको लागि समन्वय गरिएको। यस मन्त्रालय अन्तरगत ४ जना कर्मचारी मनोनयन गरी पठाइएको।
- नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान मार्फत रा.प. तृतीय श्रेणी वा सो सरहका विभिन्न निकायका ५० जना अधिकृतहरूलाई सेवाकालिन तालिमको लागि समन्वय गरिएको। यस मन्त्रालय अन्तरगत ४ जना कर्मचारी मनोनयन गरी पठाइएको।
- नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान मार्फत रा.प. द्वितीय श्रेणी वा सो सरहका विभिन्न निकायका २५ जना अधिकृतहरूलाई सेवाकालिन तालिमको लागि समन्वय गरिएको। यस मन्त्रालय अन्तरगत २ जना कर्मचारी मनोनयन गरी पठाइएको।
- खुला वा बढुवा सिफारिस भएका नवनियुक्त विभिन्न सेवा समूहका रा.प. द्वितीय र तृतीय श्रेणीका कर्मचारीहरूका लागि नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान मार्फत एक हप्ते अभिमुखीकरण तालिम गरेको।

१९. आर्थिक प्रशासन शाखा

- विभिन्न स्थानीय तहहरूको वित्तीय तथ्यांक संकलन, एकिकरण तथा अनुगमन गरिएको।
- बेरुजु अभिलेख संकलन कार्य भएको।
- जिल्ला समन्वय समिति कास्की, इलाम, धनुषा, रुपन्देही, कैलाली, सुर्खेत, जुम्ला, सिन्धुपाल्चोक, दोलखा र वाँकेमा प्रदेश स्तरीय बेरुजु सम्बन्धी अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भएको।
- विभिन्न जिल्ला समन्वय समितिहरूको बेरुजु अद्यावधिक तथा अनुगमन भएको।
- बेरुजु सम्बन्धी विभिन्न बैठक भएको।

२०. स्थानीय तह समन्वय शाखा

- स्थानीय शासन कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन कार्यविधि, २०८२ स्वीकृत भएको।
- स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्याङ्कनको गुणस्तर परीक्षण कार्य सम्पन्न भएको।
- स्थानीय तहको विभिन्न परियोजनाको लागि माग भए बमोजिम १६ स्थानीय तहको लागि जग्गा प्राप्तिको प्रस्ताव मन्त्रपरिषद्मा पठाइएको।

२२. प्रदेश तथा स्थानीय शासन सवलीकरण कार्यक्रम

- बागमती प्रदेश र लुम्बिनी प्रदेशका प्रदेश तथा स्थानीय तहका कर्मचारीहरूका बीचमा प्रशासनिक सङ्घीयता कार्यान्वयनका सवालमा अन्तर-सरकारी समन्वय सम्बन्धी कार्यक्रम सम्पन्न भई प्रतिवेदन तयार भएको ।
- आ.व. २०८१/८२ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन योजना अनुसार मिति २०८१ माघ २ गते सुरक्षित मर्यादित तथा समावेशी कार्यस्थल सम्बन्धी विभिन्न सरोकारवालाहरू सँग कार्याशाला गोष्ठीमा बिरगञ्ज, पर्सामा सम्पन्न भै प्रतिवेदन तयार भएको ।
- स्थानीय तहहरूको असल अभ्यास र सिकाई सम्बन्धी अनुभव आदान प्रदान अन्तरक्रिया तथा प्रतिवेदन प्रकाशन डकुमेन्ट्री कार्य सम्पन्न भै प्रकाशन भएको ।
- “PLGSP सम्बन्धी विभिन्न विषयगत क्षेत्रमा सूचना सञ्चार उत्पादन प्रकाशन प्रसारण तथा वितरण सम्बन्धी कार्यक्रम अन्तर्गत IPF सम्बन्धी असल अभ्यासको डकुमेन्ट्री बनाउने कार्य सम्पन्न भै प्रकाशन भएको ।
- PLGSP सम्बन्धी विभिन्न विषयगत क्षेत्रमा सूचना सञ्चार उत्पादन प्रकाशन प्रसारण तथा वितरण सम्बन्धी कार्यक्रम अन्तर्गत PLGSP अन्तर्गत भएको उपलब्धीहरूको बारेमा डकुमेन्ट्री कार्य सम्पन्न भै प्रकाशन भएको ।
- स्थानीय तहमा सूचना व्यवस्थापन प्रणाली सुदृढीकरण तथा व्यवस्थापन अन्तर्गत सम्बन्धित स्थानीय तहहरूलाई ७५% रकम सोधभर्ना निकासा दिइ कार्य सम्पन्न भएको ।
- लुम्बिनी प्रदेशमा लेखापरीक्षण बेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी कार्यशाला सम्पन्न गरिएको ।
- मधेश प्रदेशको पाँचौं PCC बैठक मार्फत अन्तर-सरकारी समन्वय सुदृढीकरण कार्यक्रम सम्पन्न ।
- GESI तालिम मार्फत समावेशी शासनको लागि बागमती प्रदेशद्वारा महिला सांसदहरूलाई सशक्तिकरण
- केन्द्रिय कार्यक्रम समन्वय कार्यक्रमद्वारा पहिलो संघीयता समन्वय समिति (FCC) बैठक मिति २०८२ जेष्ठ ६ गते सम्पन्न गरिएको ।
- PLGSP को दोस्रो राष्ट्रिय निर्देशक समिति (NSC) को बैठक २०८२ जेष्ठ ७ गते सम्पन्न गरिएको ।
- केन्द्रिय कार्यक्रम समन्वय कार्यक्रमद्वारा प्राविधिक समिति (TAC) को बैठक सम्पन्न ।

- गण्डकी प्रदेशद्वारा लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण (GESI) मार्फत लैङ्गिक-उत्तरदायी शासनको अभिवृद्धि, नगर सभाका महिला प्रतिनिधिहरूलाई तालिम कार्यक्रम सम्पन्न ।
- कोशी प्रदेशका महिला सांसदहरूलाई GESI-संवेदनशील योजना र बजेट निर्माणमा अभिमुखीकरण
- मधेश प्रदेशद्वारा मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय अन्तर्गतका ३० जना सरकारी कर्मचारीहरूलाई PIS तालिम मार्फत कर्मचारी व्यवस्थापनको लागि प्रादेशिक क्षमता अभिवृद्धि तालिम सम्पन्न गरिएको ।
- मधेश प्रदेशद्वारा मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय तथा IPF प्राविधिक समितिका सदस्यहरू सहित IPF परियोजनाहरूको सम्भाव्यता र प्रभाव मूल्याङ्कन गर्न संयुक्त अनुगमन भ्रमण सम्पन्न ।
- मधेश प्रदेशद्वारा अन्तरसरकारी सम्बन्ध सुदृढीकरणका लागि संवाद कार्यक्रम सम्पन्न ।
- मधेश प्रदेशको प्रादेशिक निर्देशक समितिको बैठक सम्पन्न भएको ।
- बागमती प्रदेशद्वारा अन्तरसरकारी सम्बन्ध सुदृढीकरणका लागि संवाद कार्यक्रम सम्पन्न ।

१०. सूचना अधिकारी, प्रवक्ता, सहायक प्रवक्ता, गुनासो सुन्ने अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद

प्रमुख	सचिव श्री रविलाल पन्थ
प्रवक्ता	सहसचिव श्री काली प्रसाद पराजुली
सूचना अधिकारी	उपसचिव श्री भूपेन्द्र सापकोटा

११. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोवार सम्बन्धि अद्यावधिक विवरण

आ व २०८१।८२ को २०८२ असार मसान्त सम्मको बजेट र खर्चको प्रगति (रु हजारमा)

क्र.स.	बजेट उपशीर्षक	बजेट (रु.)			खर्च (रु.)			खर्च प्रतिशत		
		चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा
१	संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	६२८१३४	८११४	६३६२४८	३७७९२०	४४२८	३८२३४८	६०	५५	६०
२	अतिरिक्त समूह	२३२३५७	०	२३२३५७	१९०८४८	०	१९०८४८	८२		८२
३	संघीय शासन प्रणाली व्यवस्थापन कार्यक्रम	१५००	०	१५००	९६७	०	९६७	६४		६४
४	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयहरू	१४९९५५७	०	१४९९५५७	१३३८५५४	०	१३३८५५४	८९		८९
५	बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम	५४६७८	०	५४६७८	२०३०२	०	२०३०२	३७		३७

६	तराई मधेश समृद्धि कार्यक्रम	१६१६८	१०००	१७१६८	१३९८१	७९२	१४७७३	८६	७९	८६
७	प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम	४९३०४४	९४००	५०२४४४	३६१९२०	५१९७	३६७११७	७३	५५	७३
८	उत्तरीक्षेत्र पूर्वाधार विकास तथा जीवनस्तर सुधार कार्यक्रम	५०५००	०	५०५००	०	०	०	०		०
९	साना विकास परियोजना	४००५००	०	४००५००	७३	०	७३	०		०
१०	नवप्रवर्तनमा आधारित स्थानीय आर्थिक विकास कार्यक्रम	३५२५००	०	३५२५००	०	०	०	०		०
११	सङ्घीय शासन सवलीकरण कार्यक्रम	२००००	०	२००००	०	०	०	०		०
१२	हिमाली क्षेत्र आयोजना सहायता कार्यक्रम	३६८८००	०	३६८८००	०	०	०	०		०
१३	उच्च पहाडी एवम् हिमाली क्षेत्र स्वरोजगार तथा आर्थिक सशक्तिकरण कार्यक्रम	१४३२५०	२५८८५०	४०२१००	१०६२५	२१५०९४	२२५७१९	७	८३	५६
१४	जलवायु परिवर्तन स्थानीय अनुकूलन कार्यक्रम	३९०१८	२०४४८२	२४३५००	१९४४	२९७१३	३९६५८	५	१५	१३
१५	स्थानीय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रम	३००५००	७०२५००	१००३०००	२९९६७५	६००७७०	९००४४५	१००	८६	९०
१६	निजामती किताबखाना	७८९०८	१०४७००	१८३६०८	६९६४१	३०६९	६४७१०	७८	३	३५
१७	स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	९७५००	२०००	९९५००	८६६५४	१७७७	८८४३१	८९	८९	८९
१८	नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	२१५०००	०	२१५०००	१८०७६५	०	१८०७६५	८४		८४
१९	आदिवासि / जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान	९९३५०	२१२००	१२०५५०	८४२५८	२१०१०	१०५२६८	८५	९९	८७
२०	निजामती कर्मचारी अस्पताल विकास समिति	२१९५००	०	२१९५००	१२८६०३	०	१२८६०३	५९		५९
	जम्मा	५३१०७६५	१३१२२४६	६६२३०११	३१५८७३०	८८१८५०	४०४०५८१	५९	६७	६१

१२. सूचनाहरू अन्यत्र प्रकाशन भएको विवरण

मन्त्रालयका अधिकांश परिपत्र र सूचनाहरू मन्त्रालयको वेबसाईट www.mofaga.gov.np मा नियमित प्रकाशन हुने गरेको, प्रत्येक स्थानीय तहको छुट्टाछुट्टै पोर्टल निर्माण गरि स्थानीय तहको पोर्टलमा समेत पठाउने गरिएको । साथै, विभाग, समिति, प्रतिष्ठान र स्थानीय तहहरूका सूचनाहरू तत् तत् निकायहरूमा प्रकाशित हुने गरेको छ ।

१३. मन्त्रालय/निकायमा परेको सूचना माग सम्बन्धी निवेदन

आ.व. २०८१/८२ को यस त्रैमासिकमा प्राप्त सूचना माग सम्बन्धी निवेदनको आधारमा ६ वटाको सूचना उपलब्ध गराइएको ।

१४. मन्त्रालयले गरेका सूचना सम्बन्धी थप कामहरू

- ७५३ स्थानीय तहहरूलाई आन्तरिक संचारको लागि Mofaga Portal विकास गरि वेवसाईट संग आबद्ध गरिएको ।
- आन्तरिक संचारको लागि बल्क ईमेल तथा वेव एसएमएस सिस्टम विकास गरि वेवसाईट संग आबद्ध गरिएको ।
- पोर्टल संचालनको लागि ७५३ स्थानीय तहहरूलाई युजर नेम र पासवर्ड उपलब्ध गराई सम्बन्धित स्थानीय तहको विवरण अद्यावधिक गराउने कार्य गरिएको ।

१५. मन्त्रालयले गरेका कार्यक्रम र सो को प्रतिवेदन

नियमित प्रकाशन गर्ने गरेको छ ।

१६. मन्त्रालयले वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेका सूचनाको विवरण

यस मन्त्रालय अन्तर्गतका सार्वजनिक गर्न मिल्ने र नमिल्ने प्रकृतिका सूचनाहरूको वर्गीकरण गरी सो सम्बन्धी विवरण प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाइएको ।

१७. ऐन नियम तथा निर्देशिकाको सूची

- आदिवासी जनजाती उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान ऐन, २०५८
- कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७५
- ट्रेड युनियन ऐन, २०४९
- निजामती सेवा ऐन, २०४९
- नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण ऐन, २०३९
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तह (समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध) ऐन, २०७७
- स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान ऐन, २०४९
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
- कर्मचारी समायोजन नियमावली, २०७४
- ट्रेड युनियन नियमावली, २०५०
- निजामती कर्मचारी कल्याणकारी कोष नियमावली, २०७२
- निजामती कर्मचारी योगदान कोष (सञ्चालन) नियमावली, २०६९
- निजामती सेवा नियमावली, २०५०
- निजामती सेवाका कर्मचारीको आचरण सम्बन्धी नियमावली, २०६५

- नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा (गठन, समूह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति) नियमहरू, २०५१
- नेपाल इन्जिनियरिङ्ग सेवा (गठन, समुह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति)
- नेपाल प्रशासन सेवा (गठन, समुह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति) नियमहरू, २०५०
- नेपाल विविध सेवा (गठन, समुह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति) नियमहरू, २०५०

नोट: प्रस्तुत विवरण सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, सिंहदरवार, काठमाडौंको वेबसाइट www.mofaga.gov.np मा समेत हेर्न सकिन्छ ।